

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

ПРИРОДНЕ І ШТУЧНЕ ОСВІТЛЕННЯ

ДБН В.2.5-28:2018

Зміна № 1

Київ
Міністерство розвитку громад та територій України
2025

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

ПРИРОДНЕ І ШТУЧНЕ ОСВІТЛЕННЯ

ДБН В.2.5-28:2018

Зміна № 1

Київ
Мінрозвитку
2025

ЗМІНА № 1 ДБН В.2.5-28:2018
ПРИРОДНЕ І ШТУЧНЕ ОСВІТЛЕННЯ

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Державне підприємство «Національний інститут розвитку інфраструктури» (ДП «НІРІ»)
- РОЗРОБНИКИ: **А. Безуглий**, канд. екон. наук; **А. Цинка**, канд. техн. наук; **С. Ілляш**, канд. техн. наук; **Н. Харитонova** (науковий керівник); **О. Ярошук**
- 2 ВНЕСЕНО: Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України (Агентство відновлення)
- 3 ПОГОДЖЕНО: Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України (лист від 25.07.2025 № 3530/1/13-01/04-922/06-25)
Департамент патрульної поліції Національної поліції України (лист від 19.05.2025 № 9697-2025)
Державна служба з надзвичайних ситуацій України (лист від 09.05.2025 № 01-10640/261-4)
- 4 ЗАТВЕРДЖЕНО: наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 13.08.2025 № 1254
- НАБРАННЯ ЧИННОСТІ: з першого числа місяця, що настає через 90 днів з дня її реєстрації та оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства розвитку громад та територій України (чинна з 2026-01-01)

ЗМІНА

Зміст

Доповнити таким пунктом:

«8.12 Зовнішнє освітлення автомобільних доріг загального користування».

Вилучити пункт:

«Додаток К Значення коефіцієнтів для розрахунку річної середньодобової інтенсивності руху транспорту у містах України».

Розділ 1 Сфера застосування викласти в новій редакції:

«1.1 Ці будівельні норми встановлюють вимоги до проєктування:

- внутрішнього і зовнішнього освітлення будівель і споруд;
- освітлення прибудинкових територій, місць виконання робіт на відкритих просторах, територій (площ) підприємств, озелених територій (парки, сквери, лісопарки), зон відпочинку на ландшафтно-рекреаційних територіях, торговельних майданчиків, ринків;
- внутрішнього освітлення закладів освіти та охорони здоров'я;

— штучного освітлення вулиць і доріг міст та інших населених пунктів (далі – вулиць), автомобільних доріг загального користування, у тому числі місць і ділянок концентрації дорожньо-транспортних пригод, аварійно-небезпечних ділянок відповідно до плану заходів щодо удосконалення умов та організації дорожнього руху, складеного відповідно до [15];

— штучного освітлення автотранспортних (автодорожніх) тунелів;

— аварійного та евакуаційного освітлення культових (сакральних) споруд;

— пристроїв місцевого освітлення, що постачають комплектно з верстатами, машинами і виробничими меблями.

1.2 Ці будівельні норми не поширюються на проєктування освітлення:

— залізничних тунелів – відповідно до ДБН В.2.3-27;

— залізничних станцій і залізничних колій – відповідно до [16];

— стадіонів і спортивних трас – відповідно до ДБН В.2.2-13.

1.3 Проєктування освітлення інших об'єктів будівництва виконують відповідно до завдання на проєктування з урахуванням особливостей і функціонального призначення таких об'єктів.».

Розділ 2. Нормативні посилання

Вилучити такі посилання:

«ДБН В.2.2-9-2009 Громадські будинки та споруди. Основні положення

ДБН В.2.2-15-2005 Житлові будинки. Основні положення

ДБН В.2.6-31:2016 Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель.».

Доповнити такими посиланнями:

«ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення

ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення

ДБН В.2.3-4:2015 Автомобільні дороги. Частина I. Проєктування. Частина II. Будівництво

ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди

ДБН В.2.3-27:2023 Тунелі. Норми проєктування

ДБН В.2.6-31:2021 Теплова ізоляція та енергоефективність будівель».

Розділ 3. Терміни та визначення понять

Доповнити пунктами 3.70–3.74:

«3.70 горизонтальна освітленість

Поверхнева щільність світлового потоку, що падає на справжню чи уявну поверхні, в заданій точці вимірювання

3.71 середня горизонтальна освітленість

Горизонтальна освітленість, усереднена для точок вимірювання на вибраній поверхні

3.72 яскравість дорожнього покриття

Відношення сили світла, що випромінює освітлювальний прилад на елемент поверхні дорожнього покриття із заданим відбиванням і розсіюванням, до проєкції цієї поверхні у заданих точці та напрямку спостереження. Спостерігач (водій) розташовується на висоті 1,5 м і на відстані 60 м від цієї точки для забезпечення кута спостереження $(1,0 \pm 0,5)^\circ$.

3.73 середня яскравість дорожнього покриття

Яскравість сухого дорожнього покриття, усереднена для точок вимірювання вибраної ділянки

3.74 димування

Процес регулювання інтенсивності освітлення.».

Сторінка 3

Сторінок 9

Розділ 4. Позначки та скорочення*Вилучити такі скорочення:*

«МЗЗБР – магістраль загальноміського значення безперервного руху;

МЗЗРР – магістраль загальноміського значення регульованого руху;

МРЗ – магістраль районного значення;».

Розділ 8. ШТУЧНЕ ОСВІТЛЕННЯ**8.5 Зовнішнє освітлення населених пунктів****Пункт 8.5.1** *викласти у новій редакції:*

«Зовнішнє освітлення в населених пунктах установлюють для таких об'єктів транспортної інфраструктури: вулиці, площі, транспортні розв'язки, пішохідні переходи, мости, шляхопроводи, естакади, тунелі, об'єкти дорожнього сервісу.».

Таблиці 8.25 та 8.26 *вилучити.***Пункт 8.5.2** *викласти у новій редакції:*

«Освітлення вулиць потрібно проєктувати з урахуванням нормативних показників, наведених у таблиці 8.27.».

Таблицю 8.27 *викласти у новій редакції:***«Таблиця 8.27 – Нормативні показники для проєктування освітлення вулиць**

Категорія об'єкта за освітленням	Категорії вулиць	Середня яскравість дорожнього покриття, кд/м ² , не менше ніж	Середня горизонтальна освітленість, лк, не менше ніж
Магістральні дороги та вулиці			
А	Магістральні дороги	2,0	30,0
	Магістральні вулиці загальноміського значення	1,6	25,0
Б	Магістральні вулиці районного значення	1,4	20,0
Вулиці та дороги місцевого значення			
В	Житлові вулиці	1,0	15,0 / 7,0
	Дороги в науково-виробничих, промислових і комунально-складських зонах	0,8	10,0 / 5,0
	Проїзди, паркові дороги, дороги господарського призначення	0,6	8,0 / 4,0
	Пішохідні доріжки, велосипедні доріжки	0,4	6,0 / 3,0
Примітка 1. Для проєктування освітлення проїзної частини вулиць з асфальтобетонним покритвом або покритвом з матеріалів, оброблених бітумним в'язучим, потрібно приймати значення середньої яскравості дорожнього покриття, а з покритвом з бруківки, цементобетону, плит та інших матеріалів – середньої горизонтальної освітленості. Примітка 2. Значення середньої горизонтальної освітленості потрібно приймати у чисельнику – для міст і селищ, у знаменнику – для сіл. Примітка 3. Середня горизонтальна освітленість на територіях садових товариств і дачних кооперативів основних проїздів повинна бути 2,0 лк, решти проїздів – 1,0 лк.			

Пункт 8.5.3 викласти у такій редакції:

«Середня яскравість покритву тротуарів, які примикають до проїзної частини вулиць, повинна бути не менше ніж половина середньої яскравості дорожнього покритву проїзної частини цих вулиць, що наведено в таблиці 8.27.».

Пункт 8.5.5 вилучити.**Пункт 8.5.6 викласти у такій редакції:**

«Середню яскравість дорожнього покритву магістральних вулиць загальноміського значення безперервного руху, які є під'їздами до аеропортів, торгово-розважальних центрів і логістичних центрів, приймають не менше ніж 2,0 кд/м².».

Пункт 8.5.7 викласти у такій редакції:

«Середня яскравість дорожнього покритву або середня горизонтальна освітленість проїзної частини в межах транспортних розв'язок у різних рівнях повинна відповідати освітленню магістральної дороги чи магістральної вулиці, на якій вони розташовані.».

Пункту 8.5.8. Абзац перший вилучити.**Абзац третій викласти у новій редакції:**

«Висоту встановлення освітлювальної установки над рівнем дорожнього покритву призначають такою, щоб пороговий приріст середньої яскравості (Tl) не перевищував значень, наведених у таблиці 8.28.».

Таблицю 8.28 викласти у новій редакції:

«**Таблиця 8.28** – Значення порогового приросту величин середньої яскравості дорожнього покритву

Середня яскравість дорожнього покритву, кд/м ²	Пороговий приріст величини середньої яскравості дорожнього покритву, Tl , %, не більше ніж
> 0,8	10
≤ 0,8	15

.»

Пункт 8.5.9 викласти у новій редакції:

«Для компенсації зниження рівня освітлення під час експлуатування в проєктах освітлювальних установок потрібно враховувати коефіцієнт запасу (коефіцієнт експлуатування). Для світлодіодних світильників його розраховують згідно з додатком В, а ступінь захисту має бути не менше ніж IP53 за умови чищення двічі на рік.».

Таблицю 8.29 вилучити.**Пункт 8.5.24 вилучити.****Пункт 8.5.25 вилучити.****Таблицю 8.35 вилучити.**

Сторінка 5

Сторінок 9

Пункт 8.5.31 *викласти у новій редакції:*

«На пішохідних переходах в одному рівні (наземних пішохідних переходах) потрібно передбачати збільшення норми освітлення не менше ніж в 1,3 раза порівняно з нормою освітлення проїзної частини, що перетинається. Збільшення рівня освітлення досягають зміною кроку опор, установленням додаткових або потужніших світлових приладів тощо.

Освітлення наземних пішохідних переходів повинне забезпечити видимість пішоходів на проїзній частині для водіїв транспортних засобів. Вимоги до освітлення наземних пішохідних переходів наведено в таблиці 8.36.».

Пункт 8.5.59 *викласти у новій редакції:*

«Під час проектування зовнішнього освітлення вулиць і площ населених пунктів за нормативними значеннями середньої яскравості дорожнього покриття більше ніж $0,4 \text{ кд/м}^2$ або середньої горизонтальної освітленості більше ніж $4,0 \text{ лк}$ можна передбачати обладнання, що забезпечує димування відключенням не більше ніж половини світильників, крім підряд розташованих, або без відключення світильників зниженням за допомогою регулятора світлового потоку світильників до рівня не нижче ніж 50 % від нормативного рівня зовнішнього освітлення і не нижче ніж $0,4 \text{ кд/м}^2$ і $4,0 \text{ лк}$ відповідно.

Для вулиць і площ населених пунктів за нормативних значень середньої яскравості дорожнього покриття не більше ніж $0,4 \text{ кд/м}^2$ або середньої горизонтальної освітленості не більше ніж $4,0 \text{ лк}$, паркових доріг, пішохідних та велосипедних доріжок, автостоянок і проїздів системи димування не можна застосовувати.».

Пункт 8.5.61 *викласти у новій редакції:*

«В установках зовнішнього освітлення потрібно використовувати світлодіодні світильники або світильники, показники енергоефективності (показник густини потужності (PDI) та річний показник споживання електроенергії (AECI)) яких вищі за світлодіодні.».

Пункт 8.5.64 *викласти у новій редакції:*

«Середня горизонтальна освітленість залізничних тунелів повинна відповідати вимогам, установленим ДБН В.2.3-27.».

*Долучити підрозділ 8.12:***«8.12 Зовнішнє освітлення автомобільних доріг загального користування**

8.12.1 Перелік місць, ділянок, споруд автомобільних доріг загального користування, що підлягають обов'язковому освітленню, установлений ДБН В.2.3-4.

8.12.2 Освітлення проїзної частини ділянок автомобільних доріг загального користування проектують, виходячи із забезпечення норм середньої яскравості дорожнього покриття чи середньої горизонтальної освітленості.

8.12.3 Характеристики освітлення проїзної частини мостів, шляхопроводів та естакад приймають за нормами освітлення автомобільних доріг загального користування, на яких вони розташовані.

8.12.4 Середню яскравість дорожнього покриття чи середню горизонтальну освітленість, у тому числі на мостах, шляхопроводах і естакадах, приймають відповідно до таблиці 8.54.

Таблиця 8.54 – Нормативні показники середньої яскравості дорожнього покриття та середньої горизонтальної освітленості

Категорія автомобільної дороги загального користування	Середня яскравість дорожнього покриття, кд/м ² , не менше ніж	Середня горизонтальна освітленість, лк, не менше ніж
I-a	1,6	25,0
I-б	1,2	20,0
II	0,8	10,0
III	0,6	8,0
IV–V	0,4	6,0
Примітка. Для проектування освітлення автомобільних доріг загального користування з асфальтобетонним покритвом або покритвом з матеріалів, оброблених бітумним в'язучим, потрібно приймати значення середньої яскравості дорожнього покриття, а з покритвом з бруківки, цементобетону, плит та інших матеріалів – середньої горизонтальної освітленості.		

8.12.5 Якщо відстань між сусідніми освітлюваними ділянками становить менше ніж 250 м, потрібно влаштовувати суцільне освітлення цієї ділянки автомобільної дороги загального користування для уникнення чергування освітлених та неосвітлених ділянок.

8.12.6 Відношення мінімальної яскравості дорожнього покриття / горизонтальної освітленості до середнього значення повинно бути не менше ніж 0,4 за норми середньої яскравості / середньої горизонтальної освітленості більше ніж 0,8 кд/м² / 10,0 лк і не менше ніж 0,3 – за іншого значення норми середньої яскравості дорожнього покриття чи середньої горизонтальної освітленості.

Відношення мінімальної яскравості дорожнього покриття / горизонтальної освітленості до максимальної по смузі руху повинно бути не менше ніж 0,6 за норми середньої яскравості / середньої горизонтальної освітленості не менше ніж 0,8 кд/м² / 10,0 лк, не менше ніж 0,5 – за норми середньої яскравості / середньої горизонтальної освітленості не менше ніж 0,6 кд/м² / 8,0 лк і не менше ніж 0,35 – за іншого значення норми середньої яскравості дорожнього покриття чи середньої горизонтальної освітленості.

8.12.7 Висоту встановлення приладів зовнішнього освітлення над рівнем дорожнього покриття призначають такою, щоб пороговий приріст яскравості не перевищував значень, наведених у таблиці 8.28.

8.12.8 Середня яскравість дорожнього покриття / середня горизонтальна освітленість проїздів під мостами, шляхопроводами та естакадами у темну пору доби повинна бути не менше ніж 2,0 кд/м² / 30 лк, а відношення мінімальної яскравості дорожнього покриття / мінімальної горизонтальної освітленості до середнього значення – не більше ніж 0,25.

8.12.9 Характеристики освітлення ділянок автомобільних доріг загального користування на під'їздах до залізничних переїздів приймають за нормами, встановленими для відповідної категорії автомобільної дороги загального користування.

8.12.10 Середню горизонтальну освітленість на підходах до об'єктів дорожнього сервісу вздовж перехідно-швидкісних смуг приймають за нормами освітлення автомобільної дороги загального користування, до якої вони примикають.

8.12.11 Нормативні значення середньої горизонтальної освітленості для зупинок маршрутного транспорту, майданчиків для стоянки транспортних засобів, відпочинкових, видових майданчиків, місць габаритно-вагового контролю повинна становити не менше ніж 10,0 лк.

8.12.12 Для підвищення видимості пішоходів на пішохідному переході в одному рівні освітлювальний прилад розміщують перед переходом з боку наближення транспорту, направляючи світло на пішохода.

На автомобільних дорогах загального користування із двостороннім рухом його встановлюють перед переходом для обох напрямків руху.

8.12.13 Для зменшення засліплюваної дії освітлювальних приладів на водіїв рекомендовано використовувати світильники з асиметричним світлорозподілом (кососвіти), спрямовуючи максимум сили світла на пішохідний перехід.

8.12.14 На пішохідних переходах в одному рівні потрібно передбачати збільшення норми освітлення не менше ніж в 1,5 раза та різноколірну температуру

порівняно з освітленням проїзної частини, що перетинається.

8.12.15 Середня горизонтальна освітленість проходів пішохідних переходів у різних рівнях повинна бути не менше ніж 50,0 лк, а мінімальна – не менше ніж 25,0 лк. Середня горизонтальна освітленість сходових маршів, оглядових майданчиків та пандусів повинна бути не менше ніж 20,0 лк.

8.12.16 Значення середньої горизонтальної освітленості для велосипедних доріжок, що проєктують уздовж автомобільних доріг загального користування, потрібно приймати не менше ніж 5,0 лк.

8.12.17 Велосипедні переїзди має бути освітлено на відстані не менше ніж 60 м від автомобільної дороги загального користування, що перетинається, з нормою середньої горизонтальної освітленості не менше ніж 10,0 лк.

8.12.18 Зовнішнє освітлення автомобільних доріг загального користування забезпечують використанням установок (систем) згідно з 8.5.61.

8.12.19 Під час проєктування зовнішнього освітлення автомобільних доріг загального користування можна передбачати обладнання, що забезпечує димування відключенням не більше ніж половини світильників, крім підряд розташованих, або без відключення світильників зниженням за допомогою регулятора світлового потоку світильників.

Залежно від категорії автомобільної дороги загального користування згідно з ДБН В.2.3-4 допустимі рівні освітлення у разі димування наведено в таблиці 8.55.

Таблиця 8.55 – Нормативні показники зовнішнього освітлення у разі димування

Категорія автомобільної дороги загального користування	Середня яскравість дорожнього покриття, кд/м ² , не менше ніж	Середня горизонтальна освітленість, лк, не менше ніж
I-а	1,0	15,0
I-б	0,8	10,0
II	0,6	8,0
III–V	0,4	6,0

На зупинках маршрутного транспорту, майданчиках для стоянки транспортних засобів, відпочинкових, видових майданчиках, місцях габаритно-вагового контролю, велосипедних доріжках системи димування не повинні допускати зменшення рівня середньої горизонтальної освітленості менше ніж 4,0 лк.».

Додаток К вилучити.**Додаток БІБЛІОГРАФІЯ**

Вилучити такі документи:

«7 ДСТУ Б EN 15232:2017 Енергоефективність будівель. Частина 1. Вплив функцій автоматизації, контролювання та управління будівлею. Модулі M10-4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (EN 15232:2017, IDT)

9 ДСТУ-П ІЕС/TR 62471-2:2014 Безпечність ламп і лампових систем фотобіологічна. Частина 2. Настанови щодо вимог до конструкцій стосовно безпечності нелазерних оптичних випромінень (IEC/ TR 62472-2:2009, IDT)

12 ГОСТ 12.2.007.0-75 ССБТ. Изделия электротехнические. Общие требования безопасности (ССБП. Вироби електротехнічні. Загальні вимоги безпеки).».

Доповнити такими документами:

«15 Наказ Міністерства інфраструктури України від 12.08.2022 № 598 «Про затвердження Порядку виявлення аварійно-небезпечних ділянок та місць концентрації дорожньо-транспортних пригод», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 25.10.2022 за № 1313/38649

16 РД 3215-91 Норми штучного освітлення об'єктів залізничного транспорту

17 ДСТУ 9214:2023 Автомобільні дороги. Терміни та визначення понять

18 ДСТУ CEN/TR 13201-1:2016 (CEN/TR 13201-1:2014, IDT) Освітлення доріг. Частина 1. Вибір класів освітлення

19 ДСТУ EN 13201-2:2016 (EN 13201-2:2015, IDT) Освітлення доріг. Частина 2. Технічні вимоги

20 ДСТУ EN 13201-3:2016 (EN 13201-3:2015, IDT) Освітлення доріг. Частина 3. Розрахунок робочих параметрів

21 ДСТУ EN 13201-4:2016 (EN 13201-4:2015, IDT) Освітлення доріг. Частина 4. Методи вимірювання світлових характеристик

Сторінка 9

Сторінок 9

22 ДСТУ EN 13201-5:2016 (EN 13201-5:2015, IDT) Освітлення доріг. Частина 5. Показники енергетичної ефективності

23 ДСТУ EN 15232-1:2017 Енергоефективність будівель. Частина 1. Вплив автоматизованих систем моніторингу та управління будівлями. Модулі M10-4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (EN 15232-1:2017, IDT)

24 ДСТУ Б ISO 21542:2013 Будинки та споруди. Доступність і зручність використання побудованого життєвого середовища (ISO 21542:2011, IDT).».

Ключові слова доповнити словами: «автомобільна дорога, дорожній покриття».